

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

Statoil ASA
Postboks 7190
5020 Beregn

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Att. Toril Haugland, Rita Iren Johnsen

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 26.3.2010
Vår ref.: 2007/1038 405.14
Deres ref.:
Saksbehandler: Annicken Hoel, telefon: 22573681

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2009 og pålegg om oppfølging for Statoil Glitne

Klima- og forurensningsdirektoratet kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. Vi har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2010. Glitne har i 2009 hatt et kvotepliktig utslipp på 62 477 tonn CO₂.

Glitne har ikke dokumentert usikkerheten i kildestrøm 2 (fakkalgass) og skal sende Klima- og forurensningsdirektoratet informasjon knyttet til usikkerhet i aktivitetsdata i kildestrøm 2 innen 1. mai 2010. Statoil skal innen 1. juni 2010 sende Klima- og forurensningsdirektoratet vurderinger knyttet til reduksjon av usikkerhet i aktivitetsdata og utslippsfaktor i kildestrøm 1 (brenngass) og i aktivitetsdata for kildestrøm 3 (diesel).

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Vi viser til utslippsrapport innlevert 26. februar 2010 og oppdateringer 12. og 15. mars 2010. Vi har lagt utslippsrapporten datert 15. mars 2010 til grunn for vårt godkjenningsvedtak.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel

med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser av 13. mars 2008, sist endret 17. desember 2009. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

Klima- og forurensningsdirektoratet kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, i henhold til klimakvoteloven § 17.

2. Klima- og forurensningsdirektoratets vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

Statoil Glitne sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 26. februar 2010, som er innen fristen.

Statoil sendte imidlertid oppdatert utslippsrapport med endrede utslippstall både 12. mars og 15. mars 2010. Klima- og forurensningsdirektoratet understreker at klimakvoteforskriftens krav til rapportering innen 1. mars innebærer at en fullstendig rapport skal leveres innen fristen. Vi forventer at det ved neste års rapportering leveres en fullstendig utslippsrapport innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Glitne er knyttet til bedriftens energianlegg. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til vedtak om særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av 13. mars 2008, sist endret 17. desember 2009.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Bedriften har i 2009 hatt kvotepliktige utslipp fra følgende kildestrømmer:

1. Brenngass
2. Fakkeltgass
3. Diesel

Statoil Glitne har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

Statoil Glitne har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass	13 749 968 Sm ³	1,5 %	2,3 %
2	Fakkelgass	4 660 825 Sm ³	7,5 %	5,0 %
3	Diesel	2 902 tonn	1,5 %	2,1 %

Aktivitetsdataene er fremkommet i henhold til tillatelsen av 17. desember 2009.

Kildestrøm 1(brenngass)

Usikkerheten for kildestrøm 1 brenngass er rapportert til 2,3 prosent. Dette er over kravet på 1,5 prosent gitt i bedriftens tillatelse, og er dermed et avvik fra tillatelsen. Statoil har tillatelse til å bestemme aktivitetsdata for kildestrøm 1 ved å kombinere målte data fra ultralydmåler, som måler all brenngass inn, og målte data ved måleblende, som måler returgassen. Statoil Glitne må vurdere tiltak som kan redusere usikkerheten i rapporterte aktivitetsdata. Disse vurderingene skal sendes Klima- og forurensningsdirektoratet innen 1. juni 2010. Dersom de foreslåtte tiltakene ikke klarer å redusere usikkerheten ned til kravet på maksimalt 1,5 prosent, må Statoil søke om dispensasjon fra usikkerhetskravet.

I beregning av usikkerhet i aktivitetsdata for 2009, har Statoil beregnet den samlede usikkerheten i kildestrøm 1. De har der tatt utgangspunkt i mengden og de ulike kvalitetene som går gjennom de to målesystemene. Statoil har beregnet usikkerheten i aktivitetsdata gjennom ultralydmåleren til å være 0,87 prosent og usikkerheten i måleblenden til å være 1,58 prosent. Når det tas hensyn til de ulike kvalitetene og metoden for beregning av aktivitetsdata, har Statoil beregnet den samlede usikkerheten i aktivitetsdata til å være 2,3 prosent. Når det gjelder usikkerhet i aktivitetsdata gjennom måleblender, viser vi til den faglige uenigheten knyttet til usikkerhet i tetthet og til det planlagte møtet mellom Statoil og Klima- og forurensningsdirektoratet 22. april 2010, jf. vårt brev av 1. februar 2010.

I godkjenningsvedtaket om rapport av kvotepliktige utslipp i 2008 datert 31. mars 2009, fikk Statoil pålegg om å gjennomføre usikkerhetsberegning i aktivitetsdata for kildestrøm 1 (brenngass) av uavhengig tredjepart pga. svakheter i usikkerhetsberegningen Statoil selv hadde gjort. Statoil påklaget vedtaket datert 31. mars 2009 med krav om bruk av tredjepart i beregning av usikkerhet. Etter en prosess mellom Statoil og oss, trakk Statoil klagen og de fikk nytt vedtak datert 13. november 2009 med tilsvarende pålegg som i vedtaket av 31. mars 2009, men med endret frist for levering av usikkerhetsberegninger. Statoil benyttet CMR som uavhengig tredjepart til å gjennomføre usikkerhetsberegningene, herunder beregningene for kildestrøm 1 på Glitne. I e-post datert 22. april 2009 redegjør Statoil for kildestrøm 1 og metoden som benyttes i bestemmelse av aktivitetsdata og utslippsfaktor. Denne viser seg å være svært forskjellig fra det Statoil har i tillatelsen til kvotepliktige utslipp. Blant annet består målesystemet for å bestemme aktivitetsdata i kildestrøm 1 både av ultralydmåler og måleblende.

CMRs usikkerhetsrapport datert 18. desember 2009, senere oppdatert versjon datert 26. februar 2010, beregner ikke den samlede usikkerheten i aktivitetsdata i kildestrøm 1. I

begge rapportene er det kun beregnet usikkerhet i aktivitetsdata målt i målesystemet med ultralydmåleren for seg og usikkerheten i aktivitetsdata målt i målesystemet med måleblenden for seg. Usikkerheten i kildestrøm 1, som vil være en kombinasjon av disse to usikkerhetene og avhengig av hvilke mengder og hvilken kvalitet som måles med de ulike systemene, er ikke beregnet. Klima- og forurensningsdirektoratet mener det er kritikkverdig at Statoil, etter den omfattende prosessen knyttet til deres klage av pålegg med påfølgende endret vedtak, ikke etterlever kravet om beregning av usikkerhet i 2008-data i henhold til pålegg fra Klima- og forurensningsdirektoratet.

Kildestrøm 2 (fakkalgass)

For kildestrøm 2 har ikke Statoil dokumentert usikkerhetsberegninger, men rapportert om fem prosent usikkerhet. De har vist til måleforskriften som krever at usikkerheten i aktivitetsdata for fakkell maksimalt kan være fem prosent. Dette kravet er strengere enn kravet i måleprogrammet på 7,5 prosent.

I CMRs rapport datert 26. februar 2010 om usikkerhetsberegning, er usikkerheten i måleutstyret i kildestrøm 2 beregnet til å være 5,48 prosent. Denne verdien går igjen i flere beregninger av usikkerhet for fakkellstrømmer der måler er installert i henhold til Norsok-standard. Forutsetningene for at denne usikkerheten ikke overskrides, er at måleutstyret ikke har hatt avvik som har påvirket måleverdiene i nevneverdig grad. Med avvik menes her gjennomstrømninger utenfor måleutstyrets operasjonsområde, utfall av måleutstyr og andre hendelser som påvirker beregning av aktivitetsdata.

Virksomheten må ha et opplegg for å følge opp målesystemet over året, og som fanger opp alle forhold som kan påvirke målingene. I forbindelse med den årlige rapporteringen må en kompetent person med lokal kjennskap til aktuell installasjon, gjøre en kvalifisert vurdering av om det har vært avvik/hendelser i løpet av året som vil kunne ha et signifikant bidrag til måleusikkerhet. Innrapportert usikkerhet i aktivitetsdata for de ulike årene vil imidlertid kunne være den samme, dersom det konkluderes med at det i løpet av året ikke har vært avvik med signifikant bidrag til måleusikkerheten. Dette må i så fall særskilt presiseres i årsrapporten.

Siden Statoil har rapportert fem prosent usikkerhet, noe som også er lavere enn CMRs beregning, legger Klima- og forurensningsdirektoratet til grunn at det ikke har vært hendelser og avvik. Vi ønsker imidlertid en spesifikk bekreftelse fra Statoil på dette. Bekreftelsen skal sendes Klima- og forurensningsdirektoratet innen 1. mai 2010. Dette forholdet vil også bli fulgt opp på tilsyn.

Kildestrøm 3 (diesel)

Usikkerhetsberegningene for kildestrøm 3 diesel er gjennomført av Statoil. Ifølge oppsettet i vedlegg 6.4 skal Statoil ta hensyn til lagerbeholdningen ved årets begynnelse og slutt og mengden diesel benyttet til andre formål. I beregning av usikkerhet i aktivitetsdata for diesel, oppga Statoil i kvoterapport datert 26. februar 2010 null i lagerbeholdning både ved årets begynnelse og slutt. Dette forholdet ble Statoil bedt om å bekrefte, og i e-post datert 12. mars 2010 opplyser Statoil at lagerbeholdningen av diesel ved årets begynnelse var 1 533 m³ og ved årets slutt 1 534 m³. På grunn av differensen på

kun 1 m³ hadde Statoil satt null i lager. I samme e-post endrer Statoil aktivitetsdata for diesel slik at forbruk av diesel til andre formål enn forbrenning trekkes fra. Fredag 12. mars 2009 var det e-postutveksling mellom Statoil UPN og Klima- og forurensningsdirektoratet, der vi presiserte at Statoil skal oppgi og ta hensyn til lager ved beregning av aktivitetsdata og i beregning av usikkerhet i aktivitetsdata. Mandag 15. mars 2010 endrer Statoil igjen opplysninger om lagervolum, og oppgir nå volumet til å være 1 424 m³ ved årets begynnelse og 1 534 m³ ved årets slutt. Statoil rapporterer nå en høyere usikkerhet i aktivitetsdata for diesel (2,1 prosent mot 0,6 prosent i rapporten av 26. februar 2009).

Klima- og forurensningsdirektoratet finner Statoil Glitnes omtrentlige rapportering av kvotepliktig utslipp fra diesel svært kritikkverdig. Vi viser til klimakvotelovens paragraf 13 som sier at virksomheter skal gjøre opp korrekt antall kvoter.

I beregning av usikkerhet i diesel har Statoil benyttet en fast faktor for usikkerhet i all dieselleveranse fra fartøy på 1 prosent, og de kombinerer usikkerheten knyttet til leveransen som om den var tilfeldig. Statoil begrunner den faste verdien i fartøyets måleutstyr på 1 prosent med at usikkerheten i måleutstyret for de ulike fartøyene i hovedsak varierer mellom 0,5 og 1 prosent, og at høyeste usikkerhet er beregnet til 1,6 prosent. Statoil benytter en tetthet på 846 kg/m³ med en usikkerhet på 4 kg/m³.

Klima- og forurensningsdirektoratet setter spørsmålstegn ved Statoils forutsetning om fullstendig uavhengige målinger av leveransene. Det innebærer i så fall at alle leveranser er med ulike fartøy. Tettheten i diesel er oppgitt til å være lavere for Glitne-feltet enn det Statoil selv har oppgitt som normal verdi for tetthet (855 kg/ m³). Klima- og forurensningsdirektoratet er usikre på verdien Statoil har satt for usikkerheten i tetthet på +/- 4 kg/m³ når selskapet selv oppgir større variasjon i tettheten. Klima- og forurensningsdirektoratet legger til grunn at Statoil Glitne har dokumentasjon for tetthetsverdien som er valgt samt for tilhørende usikkerhet i denne verdien. Vi er også usikre på om Statoils bruk av fast faktor på 1 prosent i fartøyenes måleutstyr er tilstrekkelig konservativt. Statoil-opererte felt skal imidlertid sende Klima- og forurensningsdirektoratet dokumentasjon på de ulike fartøyenes måleutstyr innen 1. juni 2010, jf. endret tillatelse til kvotepliktige utslipp for Glitnefeltet datert 17. desember 2009. Etter en gjennomgang av innsendt dokumentasjon, kan vi ta stilling til om verdien på 1 prosent er tilstrekkelig konservativ til å kunne benyttes.

Statoil har rapportert usikkerheten til å være 2,1 prosent, med ovennevnte forutsetninger. Dette er avvik fra kravet på 1,5 prosent i tillatelsen. Vi ber Statoil Glitne om å redegjøre for tiltak for å redusere usikkerheten innen 1. juni 2010. Denne redegjørelsen kan sendes i forbindelse med deres redegjørelse av målesystemer i fartøy som betjener feltet.

Til tross for ovennevnte innvendinger, godtar Klima- og forurensningsdirektoratet rapporterte utslipp fra diesel og innsendt usikkerhetsrapport for rapportering av 2009-data. Til neste års rapportering krever vi imidlertid at det i beregning av usikkerhet synliggjøres hvilke fartøy som har levert diesel ved de ulike leveransene. Dette for å kunne dokumentere hvorvidt det er riktig å beregne korrelert eller ukorrelert usikkerhet i

leveransene. Hvorvidt verdien på 1 prosent er tilstrekkelig konservativ vil Statoil få tilbakemelding om etter at vi har gått gjennom innsendt dokumentasjon om fartøyenes målesystem.

Vurdering av faktorer

For kildestrømmene 2 og 3 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktorer og standard oksidasjonsfaktor på 1 ved beregningen av det kvotepliktige utslippet.

For kildestrøm 1 kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikke utslippsfaktorer ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. Glitne har rapportert faktor og usikkerhet i faktoren for denne kildestrømmen. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i faktoren som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor	Rapportert prøvetaking frekvens	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass	0,002610 tonn CO ₂ / Sm ³	ukentlig	3,1 %

Bedriften har lagt til grunn standard oksidasjonsfaktor på 1 ved beregning av utslippene fra kildestrøm 1.

Statoil Glitne benytter Intertek Westlab, som er et akkreditert laboratorium, for analyse av brenngassprøver.

Glitne skal i henhold til måleprogrammet for 2009 ta ukentlige prøver for å bestemme utslippsfaktor for kildestrøm 1 brenngass, og de rapporterer om resultater fra 44/42 prøver i vedlegg til utslippsrapporten. Vi ber Statoil til neste års rapportering om å kommentere når det er avvik mellom krav til frekvens og rapportert antall prøver som er lavere enn kravet tilsier.

Usikkerheten i utslippsfaktor for kildestrøm 1 brenngass er rapportert til 3,1 prosent, som er over kravet gitt i klimakvoteforskriften vedlegg 3D på 0,5 prosent. Statoil har i oppdatert tillatelse av 17. desember 2009 tillatelse til å benytte en bedriftsintern metode i bestemmelse av utslippsfaktor, der faktoren bestemmes ved å kombinere kunnskap om karbonmengde inn i målesystemet og kunnskap om karbonmengden i returkull. Denne metoden er ikke i henhold til klimakvoteforskriften, men Statoil har tillatelse til å benytte metoden idet Glitne-feltet er oppgitt til å skulle stenges i løpet av 2010.

Statoil må imidlertid vurdere ulike tiltak for å redusere usikkerheten i utslippsfaktoren og sende Klima- og forurensningsdirektoratet vurderingene innen 1. juni 2010.

Ved beregning av det kvotepliktige utslippet for 2009 har Statoil benyttet en vektet utslippsfaktor.

Kvotepliktig utslipp

Statoil Glitne har i 2009 hatt avvik fra tillatelsen til kvotepliktig utslipp og klimakvoteforskriften. Vi finner likevel å kunne legge bedriftens rapporterte data til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp. Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2009:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Kvotepliktig utslipp
1	Brenngass	13 749 968 Sm ³	0,002610 tonn CO ₂ / Sm ³	35 892,92 tonn CO ₂
2	Fakkellgass	4 660 825 Sm ³	0,003730 tonn CO ₂ / Sm ³	17 384,88 tonn CO ₂
3	Diesel	2 902 tonn	3,17 tonn CO ₂ / tonn	9 199,34 tonn CO ₂
Totale kvotepliktige utslipp				62 477,13 tonn CO₂

For enkelte av dataene er det i beregningene benyttet flere desimaler enn det som fremkommer i ovennevnte tabell. Dette forklarer differansen i oppgitt utslipp med den summen en får ved å beregne utslippet basert på aktivitetsdata og utslippsfaktor i tabellen.

Klima- og forurensningsdirektoratet påpeker at dersom virksomheten ved rapporteringen har gitt feilaktig opplysninger om forhold som kan påvirke utslippstallet, vil dette kunne føre til brudd på oppgjørsplikten etter klimakvoteloven § 13. Dette vil igjen kunne gi grunnlag for ileggelse av overtredelsesgebyr tilsvarende 100 euro for hvert tonn rapporteringspliktig utslipp som det ikke leveres inn kvoter for, jf klimakvoteloven § 21.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

Klima- og forurensningsdirektoratet har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2010. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 62 477 tonn CO₂ i 2009. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Statoil skal sende Klima- og forurensningsdirektoratet nærmere informasjon innen fastsatte frister. Pålegg om redegjørelser er hjemlet i forurensningsloven § 51.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2010 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens verifiserte, kvotepliktige utslipp i 2009 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Statoil Glitne innebærer dette at 62 477 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Vi har registrert bedriftens verifiserte, kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.3 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra kvoteregister.no. Vi gjør oppmerksom på at manglende overholdelse av fristen 30. april vil føre til at virksomheten ilegges et overtredelsesgebyr

på 100 euro pr kvote som ikke er innlevert. Vi gjør også oppmerksom på at det i år ikke er mulig å innlevere kvoter til oppgjør før 19. april. Dette skyldes begrensninger fra EUs registersystem.

5. Gebyr

Klima- og forurensningsdirektoratets behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på vår ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten, er det fastsatt en gebyrsats etter høy gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 30 000,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Klima- og forurensningsdirektoratet.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 30. april 2010.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil vi kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

Klima- og forurensningsdirektoratet godkjenner Statoil Glitnes rapport om kvotepliktige utslipp i 2009. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Statoil har hatt følgende avvik fra tillatelsen til kvotepliktig utslipp og klimakvoteforskriften 2009:

- for høy usikkerhet i aktivitetsdata for kildestrøm 1 (brenngass)
- for høy usikkerhet i aktivitetsdata for kildestrøm 3 (diesel)
- usikkerheten i aktivitetsdata for fakkeltgass kildestrøm 2 er mangelfullt dokumentert

Statoil skal sende Klima- og forurensningsdirektoratet følgende redegjørelser:

Innen 1. mai 2010

om usikkerhet i aktivitetsdata i kildestrøm 2 (fakkell)

Innen 1. juni 2010

om tiltak for å redusere usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 3 (diesel)

om vurderinger for å redusere usikkerheten i kildestrøm 1 (brenngass), både aktivitetsdata og utslippsfaktor

om målesystemet for diesel, jf. oppdatert kvotetillatelse av 17. desember 2009.

Glitne skal betale et gebyr på kr 30 000,- for Klima- og forurensningsdirektoratets behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

Annicken Hoel
sjefingeniør

Kopi:

Oljedirektoratet v/Steinar Vervik, Postboks 600, 4003 Stavanger
Petroleumstilsynet, Postboks 599, 4003 Stavanger